

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah

nujni postopek

I. Uvod

1. Ocena stanja in razlogi za sprejem zakona

Svoj prvi zakon o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS 21/95) je Republika Slovenija sprejela spomladi leta 1995. Do danes je bil zakon dopolnjen in spremenjen trikrat. Zadnje spremembe in dopolnitve (Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, Uradni list RS, št. 43/04) so začele veljati 11.5.2004.

Z Zakonom o avtorski in sorodnih pravicah (v nadaljevanju: ZASP) je Republika Slovenija zagotovila varstvo pravic, glede katerih obstaja na našem ozemlju že več kot 150-letna tradicija in za katero se je Republika Slovenija zavezala s številnimi mednarodnimi sporazumi in s svojo Ustavo. Avtorska in sorodne pravice sodijo med človekove pravice, ki so zagotovljene z ustavo, velika pozornost pa se jim posveča tudi na mednarodnem nivoju. Prav s tem v zvezi pa je v zadnjem desetletju stopil v prvi plan poseben vidik teh pravic, in sicer njihovo dejansko uresničevanje ter s tem povezano učinkovito uveljavljanje.

Razloga za sprejem predlaganega zakona sta dva:

- uskladitev s pravom Evropske skupnosti (ES),
- manj zahtevne spremembe in dopolnitve.

Najpomembnejša razloga sta uskladitev z določbami dveh direktiv, in sicer: z Direktivo 2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (OJ L 157/04, v nadaljevanju: Direktiva 2004/48) in Direktivo 2001/84/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o sledni pravici v korist avtorja izvirnega umetniškega dela (OJ L 272/01, v nadaljevanju: Direktiva 2001/84).

Področje pravic intelektualne lastnine, kamor sodijo tudi avtorska in sorodne pravice, se v Evropski uniji (EU) v zadnjih letih zelo hitro razvija. V okviru avtorskega prava je bilo sprejetih osem direktiv¹, od katerih jih je Republika Slovenija že pred vstopom

---

¹ 1. Direktiva 91/250/EGS Sveta z dne 14. maja 1991 o pravnem varstvu računalniških programov,
2. Direktiva 92/100/EGS Sveta z dne 19. novembra 1992 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine,
3. Direktiva 93/83/EGS sveta z dne 27. septembra 1993 o uskladitvi določenih pravil o avtorski in sorodnih pravicah v zvezi s satelitskim radiodifuznim oddajanjem in kabelsko retransmisijo,
4. Direktiva 93/98/EGS Sveta z dne 29. oktobra 1993 o uskladitvi trajanja varstva avtorske pravice in določenih sorodnih pravic,
5. Direktiva 96/9/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 1996 o pravnem varstvu baz podatkov,
6. Direktiva 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi,
7. Direktiva 2001/84/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o sledni pravici v korist avtorja izvirnega umetniškega dela,

v EU implementirala šest. S predlagano spremembo zakona pa bosta v slovenski pravni red preneseni tudi direktiva 2004/48 in Direktiva 2001/48, za kateri rok za implementacijo izteče v letu 2006.

Direktivo 2004/48 je potrebno vključiti v nacionalno zakonodajo do 29. aprila 2006. Namen Direktive 2004/48 je v državah članicah harmonizirati uveljavljanje pravic intelektualne lastnine. Do sedaj se je harmonizacija nacionalnih predpisov predvsem osredotočila na področju materialnih predpisov (npr. znamka skupnost in model, patenti za biotehnološke izume, nekatera področja avtorskega prava itn.). Z Direktivo 2004/48 pa se prvič harmonizirajo tudi procesne določbe nacionalnih predpisov, ki urejajo uveljavljanje pravic intelektualne lastnine.

Kršitve pravic intelektualne lastnine, predvsem v primerih ponarejenega in piratskega blaga² postajajo vse pogostejši pojav in s svojim obsegom in mednarodno razsežnostjo, že resno ogrožajo nacionalne ekonomije. Ker pa obstajajo razlike med nacionalni predpisi v državah članicah, ki urejajo uveljavljanje pravic intelektualne lastnine, je upravičena bojazen, da bo ponarejeno in piratsko blago izdelano in prodano v državah, ki imajo primerjalno šibkejšo varstvo. Zato je harmonizacija na enotnem trgu z Direktivo 2004/48 nujno potrebna.

Namen Direktive 2004/48 je tudi spodbujanje inovacij in konkurenčnosti gospodarstva. Če zoper ponarejeno in piratsko blago in zoper kršilce, ki ga izdelujejo, imetnik kršenih pravic nimajo učinkovitega varstva, je to slab signal za ustvarjalce in izumitelje in posledično slabi konkurenčnost gospodarstva. Učinkovito uveljavljanje pravic intelektualne lastnine preprečuje tudi izgubo delovnih mest, izpad davkov, in oškodovanje potrošnikov.

Drugo Direktivo 2001/84 je potrebno vključiti v nacionalno zakonodajo do 1.1.2006. ZASP sicer že vsebuje določbo o sledni pravici, vendar sedanja ureditev ni v celoti usklajena z Direktivo 2001/84, ki je bila sprejeta 6 let po uveljavitvi osnovnega besedila ZASP. V ZASP je potrebno vnesti točno določene zneske nadomestil, ki pripadajo avtorju izvirnika likovnega dela v primerih druge in nadaljnjih prodaj tega izvirnika. Direktiva 2001/84 je namreč natančno določila obveznost plačila nadomestila, pri čemer nadomestilo ne sme preseči 12.500 evrov. Ker je direktiva določila višino nadomestila v točno določenih odstotkih od prodajne cene izvirnika likovnega dela, ji mora tudi ZASP slediti z natančno določitvijo višin deležev in prodajnih cen, izraženih v evrih.

Sledna pravica je po sedanji ureditvi določena kot pravica do nadomestila v obsegu 3% od maloprodajne cene. ZASP ne določa spodnje meje, od katere naj bi se nadomestilo plačevalo in veže plačilo nadomestila na znesek, ne glede na njegovo višino. Direktiva 2001/84 dopušča možnost, da se določi minimalna prodajna cena, od katere se nadomestilo plačuje, ki pa ne sme preseči 3000 evrov. Zavezanec za plačilo je po sedanji ureditvi odsvojitelj dela, če je odsvojitev izvršena preko posrednika (npr.

---

8. Direktiva 2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine.

² Pojem »piratstvo« slovenska zakonodaja ne uporablja; v žargonu pa pomeni hujšo stopnjo kršitve pravic. Gre za kršitve večjim obsegom in z namenom pridobivanja premoženjske koristi. (Trampuž/Oman/Zupančič: *Komentar ZASP, GV 1997, str. 373*).

galerista, organizatorja dražbe) odgovarjajo te osebe solidarno z odsvojiteljem. Direktiva 2001/84 kot zavezanca za plačilo določa odsvojitelja, vendar obveznost plačila nastopi le, če kot prodajalci, kupci ali posredniki nastopajo strokovnjaki s trga umetnin, npr. organizatorji dražb, umetnostne galerije. Direktiva 2001/84 dopušča možnost, da so te osebe zavezane za plačilo nadomestila poleg odsvojitelja ali namesto njega. V primeru, ko gre za prodajo izvirnikov likovnih del med osebami, ki se ne ukvarjajo z njihovim trženjem, pa v skladu z Direktivo 2001/84 ne pride do obveznosti plačila nadomestila.

Druge predlagane dopolnitve in spremembe imajo značaj manj zahtevnih sprememb najbolj očitnih pomanjkljivosti. Nanašajo se na moralne pravice avtorjev in izvajalcev ter pristojnost tržne inšpekcije, da odloča po hitrem postopku.

2. Cilji, načela in pogloblitve rešitve predloga zakona

Poglavitni cilj predlagane novele je uskladitev ZASP z direktivama ES, hkrati pa so opravljene tudi manj zahtevne spremembe in dopolnitve. Konkretno gre predvsem za naslednje cilje:

A. Uskladitev z Direktivo 2004/48

Dostopen in učinkovit sistem uveljavljanja pravic intelektualne lastnine je bistven, če že ne odločilen za sistem intelektualne lastnine. Še tako domišljen sistem pravic ostane le mrtva črka na papirju, če jih imetnik ne more učinkovito uveljaviti, še posebej v svetu, kjer je bliskoviti razvoj tehnologije omogočil kršitve pravic intelektualne lastnine v nepredstavljenem obsegu.

ZASP, kot sodoben zakona v povezavi z ostalimi predpisi (Obligacijski zakonik, Zakon o izvršbi in zavarovanju in Zakon o pravdnem postopku) tvori trdno varstvo imetnikom pravic po ZASP in v večji meri tudi ustreza načelom in zahtevam Direktive 2004/48, vendar ne v celoti. Ker se Direktiva 2004/48 nanaša tudi na ostale pravice intelektualne lastnine (torej tudi na pravice industrijske lastnine, ki so urejene v Zakonu o industrijski lastnini (Uradni list RS, št. 102/2004 - uradno prečiščeno besedilo, v nadaljevanju: ZIL-1), ki je tudi v postopku spreminjanja zaradi Direktive 2004/48) je bilo pri spremembi potrebno upoštevati, da se spremembe uredijo na enaki osnovi.

Poglavitne spremembe ZASP, ki so posledica implementacije Direktive 2004/48 so sledeče:

- a) Imetniki pravic (oz. upravičenci) imajo večji nabor zahtevkov v primerjavi s sedanjo ureditvijo v ZASP. Novost je predvsem t.i. odpoklic blaga (*recall*).
- b) Predlog zakona ne prinaša bistvenih novosti glede instituta povrnitve škode. Izjema je obseg škode, ki je lahko določen kot dogovorjen ali običajni honorar ali nadomestilo (predlagana sprememba 168. člena ZASP). Civilna kazen je predvidena za vse vrste pravic (ne le za avtorsko, kot je bilo do sedaj predvideno).
- c) Pogoji za izdajo začasnih odredb so spremenjeni. Začasna odredba po obstoječi določbi 170. člena je izdana že, če imetnik izkaže za verjetno, da je njegova pravica kršena (oz. grozi dejanska nevarnost, da bo kršena). Predlog zakona poleg obstoječih pogojev predpisuje, še nadaljnje 3 pogoje, ki so alternativno naštet. Spremenjen je

tudi pogoj za izdajo začasne odredbe v *ex parte* postopku, torej v postopku, kjer nasprotna stranka ne sodeluje.

d) Institut zavarovanja dokazov (predlagana sprememba 171. člena) je sedaj po zgledu Zakona o izvršbi in zavarovanju urejen, kot postopek za izdajo začasnih odredb za zavarovanje dokazov ob upoštevanju ukrepov iz obstoječega 171. člena ZASP.

e) Institut dolžnosti obveščanja je poznal že obstoječi ZASP. Predlagana sprememba spreminja institut tako, da je sedaj predviden kot sodni ukrep (predlagana sprememba 172. člena).

f) Predlagana sprememba vnaša nov 173. člen (ki nadomešča že prej razveljavljeni 173. člen), ki ureja t.i. edicijsko dolžnost, ki glede na obstoječo ureditev v ZPP imetnikom (oz. upravičencem), daje strankam v postopku močnejše vzvode, da od nasprotne stranke pridobijo preko sodišča dokaze, ki jih ima nasprotna stranka.

g) Predlog spremembe 72. člena razširja aktivno legitimacijo za uveljavljanje pravic tudi na sindikalne organizacije ter poklicna združenja, ustanovljena za varstvo avtorske in sorodnih pravic.

B. Implementacija Direktive 2001/84

Poglavitne spremembe ZASP, ki so posledica implementacije Direktive 2001/84 so sledeče:

- v skladu z Direktivo 2001/84 je potrebno preurediti sledno pravico in izrecno določiti zneske oziroma nadomestila iz tega naslova;
- določiti je potrebno neomejeno trajanje pravice do priznanja avtorstva ter pravice izvajalcev do navedbe imena ali druge oznake;
- izrecno je potrebno določiti pristojnost tržnega inšpektorja, da lahko v določenih primerih odloča po hitrem postopku.

ZASP temelji na splošno sprejetih veljavnih načelih, ki veljajo v slovenskem in mednarodnem avtorskem pravu:

- avtorska pravica je naravna in človekova pravica: avtorska pravica izvira, nastane in je utemeljena s kreacijo po sami naravi stvari; utemeljena je z naravnim pravom in kot taka ustavno deklarirana med človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami (60. člen Ustave RS, drugi odstavek 27. člena Splošne deklaracije človekovih pravic), zato mora biti deležna posebne pozornosti družbe;
- načelo mednarodnega varstva pravic: ZASP mora zagotoviti izpolnjevanje mednarodnih obveznosti, ki jih je prevzela Slovenija na tem področju, in enako raven varstva avtorske in sorodnih pravic, kot je v EU;
- načelo učinkovitega uveljavljanja pravic: državni in drugi organi (tržna inšpekcija, policija, sodišča itd.) morajo imeti pravni okvir, ki bo omogočal hitro in učinkovito uveljavljanje pravic ter ukrepanje zoper kršilce pravic.

Novi 35. člen ZASP povzema določbe Direktive 2001/84 glede izvornikov likovnih del in njihove definicije, zavezancev, višine in največjega zneska nadomestila, neodtujljivosti sledne pravice. Zneski so v skladu z Direktivo 2001/84 navedeni v evrih, s prehodno določbo (19. člen) pa je določeno, da se do pristopa Republike Slovenije k Evropski monetarni uniji ti obračunavajo v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan prodaje izvornika.

Predlagane so tudi manjše spremembe, ki se nanašajo na moralne pravice avtorjev in izvajalcev ter pristojnost tržne inšpekcije, da odloča po hitrem postopku.

3. Ocena finančnih posledic predloga zakona za državni proračun in druga javna finančna sredstva

Predlog zakona ne bo imel finančnih posledic za državni proračun.

4. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Na področju avtorskega prava je sprejetih sedem mednarodnih pogodb³, v EU pa osem direktiv, ki urejajo posamezne vidike avtorske in sorodnih pravic.

Sledna pravica:

S teoretičnega vidika jo lahko opredelimo kot pravico (*droit de suite, Folgerecht, resale right*) avtorja del likovnih umetnosti ali rokopisov, da pri vseh nadaljnjih odsvojitvah izvirmikov teh del prejme določeno plačilo⁴. Sledno pravico določa tudi 14. ter člen Bernske konvencije za varstvo književnih in umetniški del (Uradni list SFRJ-MP, št. 14/75, Uradni list RS-MP, št. 9/92)⁵. Ta določba je fakultativna, državam članicam je prepuščeno, da se same odločijo ali bodo to pravico uvedle ter da določijo način in stopnjo plačila (drugi in tretji odstavek 14. ter člena Bernske konvencije). Zaradi fakultativne narave sledna pravica ne sodi v katalog minimalnih konvencijskih pravic.

Do sprejema Direktive 2001/84 ta pravica v EU ni bila enotno urejena, zato so med posameznimi državami članicami obstajale razlike v njeni pravni ureditvi (npr. glede avtorskih del na katera se nanaša, upravičencev do nadomestil, uporabljene stopnje, transakcij, za katere velja plačevanje nadomestila, in osnove za izračun nadomestil), nekatere pa je sploh niso uvedle v svojo zakonodajo⁶. Uporaba oziroma neuporaba takšne pravice pomembno vpliva na konkurenčno okolje znotraj notranjega trga, kajti obstoj oziroma neobstoj obveznosti plačila na podlagi sledne pravice je element, ki ga mora upoštevati vsak posameznik, ki želi prodati umetniško delo. Ta pravica je torej dejavnik, ki pripomore k izkrivljanju konkurence, pa tudi k preusmeritvi trgovanja znotraj EU. Ker takšne neskladnosti glede obstoja sledne pravice in njene uporabe s strani držav članic neposredno vplivajo na pravilno delovanje notranjega trga z umetninami, je EU sprejela Direktiva 2001/84. Z njo se zagotavlja ustvarjalcem

---

³ Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (Uradni list RS-MP, št. 10/95), Bernska konvencija za varstvo književnih in umetniških del (Uradni list SFRJ-MP, št. 14/75, Uradni list RS-MP, št. 9/92), Svetovna konvencija o avtorski pravici (Uradni list SFRJ-MP, št. 54/73, Uradni list RS-MP, št. 15/92), Konvencija za varstvo proizvajalcev fonogramov pred nedovoljenim presnemavanjem njihovih fonogramov (Uradni list RS-MP, št. 8/96), Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij (Uradni list RS-MP, št. 8/96), Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici in Pogodba Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (obe Uradni list RS-MP, št. 25/99).

⁴ Miha Trampuž, Avtorsko pravo in likovna umetnost, Časopisni zavod Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana 1996, stran 231.

⁵ (1) Avtor ali po njegovi smrti osebe ali ustanove, ki so po domačih zakonih za to upravičene, uživajo glede izvirmih umetniških del ali izvirmih rokopisov pisateljev in skladateljev neodtujljivo pravico biti zainteresirani pri vsaki poznejši prodaji dela potem, ko ga je avtor prvič odstopil.

⁶ V času sprejema direktive o sledni pravici je bila ta urejena v zakonodajah enajstih držav članic EU.

ustrezen in enoten nivo varstva, hkrati pa se odstranijo neenaki pogoji konkurence znotraj enotnega trga moderne umetnosti.

Direktiva določa, da se pravica nanaša na izvirna umetniška dela s področja likovne umetnosti, višina nadomestila je določena v točno določenih odstotkih od prodajne cene izvirnika likovnega dela, pri čemer nadomestilo ne sme preseči 12.500 evrov, dopuščena je možnost, da se določi minimalna prodajna cena, od katere se nadomestilo plačuje, ki pa ne sme preseči 3000 evrov. Direktiva 2001/84 kot zavezanca za plačilo določa odsvojitelja, vendar obveznost plačila nastopi le, če kot prodajalci, kupci ali posredniki nastopajo strokovnjaki s trga umetnin npr. organizatorji dražb, umetnostne galerije. Direktiva dopušča možnost, da so te osebe zavezane za plačilo nadomestila poleg odsvojitelja ali namesto njega. V primeru, ko gre za prodajo izvirnikov likovnih del med osebami, ki se ne ukvarjajo z njihovim trženjem, pa v skladu z Direktiva 2001/84 ne pride do obveznosti plačila nadomestila.

Ker bo rok za uskladitev z Direktiva 2001/84 iztekel 1.1.2006, v tem trenutku še ni podatkov, kako je direktiva implementirana v zakonodajah drugih držav članic EU. Kot že rečeno, so do sedaj obstajale razlike v ureditvi sledne pravice v posameznih državah članicah EU. V Nemčiji se je sledna pravica nanašala na izvirnike likovnih del in na njihovo javno prodajo, to je na prodajo ob udeležbi trgovca z umetninami ali organizatorja dražbe, ki sta bila avtorja o prodaji dolžna obvestiti. Višina nadomestila je znašala 5% maloprodajne cene izvirnika likovnega dela, obveznost plačila pa je bila pogojena z minimalno prodajno ceno. Nadomestilo se je v praksi uveljavljalo preko kolektivne organizacije avtorjev. Podobno ureditev je poznala Belgija. V Franciji, ki je sledno pravico uvedla kot prva, je ta pravica zajela likovna dela pri njihovi javni prodaji ali prodaji s posredovanjem trgovca, višina nadomestila je znašala 3% maloprodajne cene, za uveljavljanje pa so skrbele kolektivne organizacije avtorjev.

Uveljavljanje pravic intelektualne lastnine

Ker bo rok za uskladitev z Direktive 2004/48 iztekel 29. aprila 2006, v tem trenutku še ni podatkov o tem, kako je ta direktiva implementirana v zakonodajah drugih držav članic EU. Kot pa je že bilo rečeno zgoraj, so ureditve v nacionalnih ureditvah držav članic zelo različne. V nadaljevanju so v ponazoritev predstavljene nekatere razlike.

Na Nizozemskem zaseg in uničenje predmetov kršitve ni mogoče, če oseba ni sama kršilec ali če z predmeti kršitve ni poslovno povezana in jih ima zgolj za privatno uporabo. V Nemčiji je zaseg in uničenje naprav, ki se izključno ali pretežno uporabljajo za izdelovanje piratskih kopij, mogoče le, če je last kršilca (pirata), kar pa ne velja tudi, kadar gre za kršenje blagovnih znamk.

T.i. odpoklic blaga (*recall*) je izoblikovala nizozemska sodna praksa in ga ostale države ne poznajo.

Razlike so tudi glede pridobivanja dokazov. Glede tega izstopa angleška ureditev v t.i. *Anton Piller order*, ki se je v praksi izkazala, kot zelo učinkovito sredstvo pridobivanja dokazov. Učinkovit je tudi t.i. *Doorstep order*, kot poenostavljena različica *Anton Piller order*, na podlagi katere lahko stranka zahteva dokaze od nasprotne stranke, brez pravice vstopa v njene prostore. V Nemčiji pravne možnosti

pridobitve dokazov ni veliko. Omejene so zgolj na zaslišanje prič, izvedencev in ogleda.

Velike razlike so tudi glede izdajanja začasnih odredb. Tako so npr. Veliki Britaniji zelo pogoste, v Nemčiji pa so sodišče bolj rezervirana glede izdajanja začasnih odredb in se izdajo zgolj v zelo očitnih primerih ponaredkov blagovnih znamk.

Razlike so tudi glede povrnitve škode. V Franciji je oškodovanec upravičen do odškodnine, ki je enaka škodi, kot jo je utrpel. V državah BENELUX je oškodovanec upravičen tudi do dobička, ki ga je pridobil kršilec, če je le-ta ravnal v slabi veri.

Razlik med državami je še mnogo več. Takšna raznolikost ni v interesu imetnikov pravic intelektualne lastnine, zato so te razlike odpravljene z Direktivo 2004/48.

5. Ocena drugih posledic, ki jih bo imel zakon

S sprejemom predlaganega zakona ne bodo nastale druge posledice in tudi ne bo potrebno izdati nobenega podzakonskega predpisa. Pristojnosti organov, ki bodo izvajali sprejeti zakon že določajo drugi predpisi.

6. Razlogi za sprejem zakona po nujnem postopku

Predlagatelj v skladu z določbo 143. člena poslovnika Državnega zbora Republike Slovenije predlaga sprejem zakona po nujnem postopku zaradi preprečitve težko popravljivih posledic za delovanje države.

12. člen direktive o sledni pravici zahteva prevzem njenih določb v nacionalno zakonodajo najkasneje do 1.1.2006. V skladu z 20. členom direktive 2004/48 pa morajo biti določbe te direktive prevzete v nacionalno zakonodajo najkasneje do 29. 4.2006. Če določbe navedenih direktiv ne bodo prenesene v slovenski pravni red do 1.1.2006 oziroma 29.4.2006, lahko organi EU v skladu z ustanovnimi akti EU sprožijo postopke proti Republiki Sloveniji, hkrati pa je Republika Slovenija lahko izpostavljena odškodninskim zahtevkom fizičnih in pravnih oseb, ki bi jim nastala škoda zaradi neusklajenosti slovenske zakonodaje z evropskim pravnim redom na področju pravic intelektualne lastnine.

II. Besedilo členov:

1. člen

V drugem odstavku 4. člena se za besedami »sestavinah avtorskega dela,« dodajo besede »o domnevi avtorstva,«.

2. člen

35. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Sledna pravica

35. člen

(1) Če je izvirnik likovnega dela ponovno prodan po prvi odsvojitvi s strani avtorja, ima avtor pravico biti o tem obveščen in pravico do nadomestila v obsegu, ki je določen v tem členu.

(2) Za obveznosti iz prejšnjega odstavka tega člena so solidarno zavezani prodajalec, kupec in posrednik, če se ukvarjajo s trženjem umetnin (npr. prodajni saloni, galerije, organizatorji dražb).

(3) Izvirniki likovnih del po prvem odstavku tega člena so izvirna dela likovne umetnosti, kot so slike, kolaži, risbe, grafike, fotografije, kipi, tapiserije, stvaritve v keramiki ali steklu in podobno, ki jih ustvari avtor sam ali gre za reprodukcije teh del, ki se štejejo za izvirnike. Reprodukcije del se štejejo za izvirnike, če so izdelane v omejenem številu in jih je ustvaril ali odobril sam avtor, ki jih praviloma tudi oštevilči in podpiše.

(4) Nadomestilo iz naslova sledne pravice se plačuje v odstotku od maloprodajne cene izvirnika (brez javnih dajatev).

(5) Nadomestilo iz prejšnjega odstavka, ki ne sme preseči 12.500 EUR, znaša:

1. 4% od cene do 50.000 EUR;
2. 3% od deleža cene nad 50.000 EUR in do 200.000 EUR;
3. 1 % od deleža cene nad 200.000 EUR in do 350.000 EUR;
4. 0,5% od deleža cene nad 350.000 EUR in do 500.000 EUR;
5. 0,25% od deleža cene nad 500.000 EUR.

(6) Sledna pravica ne more biti predmet odpovedi, razpolaganja med živimi in izvršbe.«.

3. člen

66. člen se nadomesti tako, da se glasi:

»Moralne pravice

66. člen

Za trajanje moralnih avtorskih pravic velja splošno pravilo o trajanju avtorske pravice (59. člen) s tem, da traja pravica priznanja avtorstva neomejeno, pravica skesanja pa dokler živi avtor.«.

4. člen

V 72. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Aktivno legitimacijo za uveljavljanje varstva pravic svojih članov iz tega zakona pred sodišči in drugimi organi imajo tudi kolektivne organizacije iz tega zakona, sindikalne organizacije ter poklicna združenja, ustanovljena za varstvo avtorske in sorodnih pravic. O postopkih morajo prizadetim članom položiti račun.«.

5. člen

V 127. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Moralna pravica izvajalcev iz prvega odstavka 120. člena ZASP traja neomejeno.«.

6. člen

2. točka prvega odstavka 147. člena se spremeni tako, da se glasi:

»2. ponovna prodaja izvirnikov likovnih del (sledna pravica);«.

7. člen

Peti odstavek 159. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(5) Prodajalci, kupci in posredniki, ki se ukvarjajo s trženjem umetnin, so dolžni predložiti pristojni kolektivni organizaciji podatke, ki so potrebni za izračun dolžnega nadomestila (vrsta in število prodanih izvirnikov, zavezanci, maloprodajna cena brez javnih dajatev itd.) v tridesetih dneh po prodaji izvirnika likovnega dela.«.

8. člen

Naslov 164. člena »Upravičenci« se spremeni tako, da se glasi: »Splošno«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Šteje se, da je bilo dejanje storjeno v gospodarskem obsegu, če se izvaja za neposredno ali posredno gospodarsko koristi.«.

9. člen

167. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Zahtevki 167. člen

(1) Ob kršitvi izključnih pravic iz tega zakona lahko upravičenec zahteva:

1. da se kršilcu prepovejo priprave za kršitve, samo kršenje in bodoče kršitve (prepovedna ali opustitvena tožba);
2. da kršilec odpokliče predmete kršitve z javnim pozivom za njihovo vračilo ob upoštevanju premoženjskih interesov tretjih oseb, v obsegu in na način, ki ga določi sodišče;
3. da kršilec odstrani stanje, ki je nastalo s kršitvijo (odstranitvena tožba);
4. da se uničijo ali predrugačijo predmeti kršitve (primerki in embalaža predmetov varstva po tem zakonu);

5. da se uničijo ali predrugačijo sredstva kršitve (matrice, negativni, plošče, kalupi ali druga sredstva), ki so izključno ali pretežno namenjena ali se uporabijo za kršitev;
6. da se uničijo ali predrugačijo naprave, ki so izključno ali pretežno namenjena ali se uporabijo za kršitev in so v lasti kršilca;
7. da mu kršilec ali lastnik prepusti predmete in sredstva kršitve proti plačilu proizvodnih stroškov;
8. da se sodba objavi na stroške kršilca v javnih glasilih v obsegu in na način, ki ga določi sodišče.

2) Sodišče lahko, upošteva vse okoliščine primera, zlasti pa sorazmernost med resnostjo kršitve in vloženim zahtevkom odloči tudi:

1. da zahtevki 3. in 4. točke prejšnjega odstavka ne pridejo v poštev za zgrajene arhitekturne objekte;
2. da zahtevki iz 4. in 5. točke ne pridejo v poštev.

(3) V postopku proti osebi, katere storitve so bile uporabljene za kršitev pravice, obstoj te kršitve pa je že pravnomočno ugotovljen v postopku proti drugemu, se domneva, da je kršitev podana.«.

10. člen

168. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Povrnitev škode in civilna kazen

168. člen

(1) Kršilec je odgovoren za povzročeno škodo po splošnih pravilih o povrnitvi škode, razen če ta zakon določa drugače.

(2) Kršilec je dolžan plačati upravičencu odškodnino v obsegu, ki je določen v splošnih pravilih o povrnitvi škode ali v obsegu, ki je enak dogovorjenemu ali običajnemu honorarju ali nadomestilu za zakonito uporabo te vrste.

(3) Če je bila pravica iz tega zakona kršena namerno ali iz hude malomarnosti, lahko upravičenec zahteva plačilo dogovorjenega ali običajnega honorarja ali nadomestila za tovrstno uporabo, povečanega do 200%, ne glede na to, ali je zaradi kršitve pretrpel kakšno premoženjsko škodo ali ne.

(4) Pri odločanju o zahtevku za plačilo civilne kazni in odmeri njene višine sodišče upošteva vse okoliščine primera, zlasti pa stopnjo krivde kršilca, velikost dogovorjenega ali običajnega honorarja ali nadomestila ter preventivni namen civilne kazni.

(5) Če je premoženjska škoda večja od civilne kazni, ima upravičenec pravico zahtevati razliko do popolne odškodnine.«.

11. člen

170. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Začasne odredbe

170. člen

(1) Sodišče izda začasno odredbo v zavarovanje nederarne terjatve, če izkaže upravičenec za verjetno:

1. da je imetnik pravice iz tega zakona in
2. da bila njegova pravica kršena.

(2) Upravičenec mora verjetno izkazati tudi eno izmed naslednjih predpostavk:

1. nevarnost, da bo uveljavitev terjatve onemogočena ali precej otežena;
2. da je odredba potrebna, da se prepreči nastanek težko nadomestljive škode;
3. da kršilec z izdajo začasne odredbe, če bi se tekom postopka izkazala za neutemeljeno, ne bi utrpel hujših neugodnih posledic od tistih, ki bi brez izdaje začasne odredbe nastale upravičencu.

(3) Upravičenec, ki predlaga izdajo začasne odredbe brez poprejšnjega obvestila in zaslišanja nasprotne stranke, mora izkazati za verjetno, da bi kakršnokoli odlašanje z izdajo začasne odredbe povzročilo upravičencu nastanek težko nadomestljive škode. V tem primeru se stranke obvestijo najpozneje takoj po izvršitvi odredb.

(4) Upravičenec ni dolžan dokazovati nevarnosti, če izkaže za verjetno, da bi kršilec s predlagano odredbo pretrpel le neznatno škodo.

(5) Šteje se, da je nevarnost podana, če naj bi bila terjatev uveljavljena v tujini.

(6) Sodišče sme za zavarovanje nederarne terjatve po prvem odstavku tega člena izdati vsako odredbo, s katero je mogoče doseči namen zavarovanja, zlasti pa:

1. da se kršilcu prepovejo priprave za kršitve, samo kršenje in bodoče kršitve;
2. da se zasežejo, izključijo iz prometa in shranijo predmeti kršitve ter sredstva kršitve, ki so izključno ali pretežno namenjena ali se uporabijo za kršitev.

(7) Sodišče mora odločiti o ugovoru v 30 dneh od dneva vložitve odgovora na ugovor oziroma od poteka roka za vložitev odgovora na ugovor.

(8) V postopku za izdajo začasne odredbe se uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje, če ni s tem zakonom določeno drugače. Postopek je nujen.«

12. člen

171. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Zavarovanje dokazov

171. člen

(1) Sodišče izda začasno odredbo za zavarovanje dokazov, če izkaže upravičenec za verjetno:

1. da je imetnik pravice iz tega zakona,
2. da je bila njegova pravica kršena in

3. da obstaja nevarnost, da bo izvedba dokazov o kršitvi onemogočena ali precej otežena.

(2) Imetnik pravice, ki predlaga izdajo začasne odredbe za zavarovanje dokazov brez poprejšnjega obvestila in zaslišanja nasprotne stranke, mora izkazati za verjetno, da obstaja nevarnost, da bo izvedba dokazov zaradi ravnanja nasprotne stranke onemogočena ali precej otežena. V tem primeru se nasprotna stranka obvesti najpozneje takoj po izvršitvi odredb.

(3) Sodišče sme za zavarovanje dokazov po prvem odstavku tega člena izdati vsako odredbo, s katero je mogoče doseči namen zavarovanja, zlasti pa:

1. ogled (prostorov, poslovne dokumentacije, inventarja, baz podatkov, računalniških pomnilnih enot ali drugih stvari itd.);
2. fizični zaseg vzorcev predmetov kršitve;
3. pregled in izročitev listin;
4. določitev in zaslišanje izvedencev in
5. zaslišanje prič.

(4) Sodišče mora odločiti o ugovoru v 30 dneh od dneva vložitve odgovora na ugovor oziroma od poteka roka za vložitev odgovora na ugovor.

(5) Zavarovanje dokazov je dovoljeno zahtevati tudi potem, ko postane odločba, s katero je postopek končan, pravnomočna, če je to potrebno pred postopkom ali med postopkom z izrednimi pravnimi sredstvi.

(6) V postopku zavarovanja dokazov se uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje, če ni s tem zakonom določeno drugače. Postopek je nujen.«

13. člen

Naslov 3. oddelka sedmega poglavja »**UKREPI ZA ZAGOTOVITEV VARSTVA**« se prenese za 173. člen.

14. člen

172. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Dolžnost obveščanja

172. člen

(1) Sodišče lahko na podlagi upravičene zahteve stranke odredi da kršilec sporoči podatke o izvoru in distribucijskih tokovih blaga ali storitev, ki kršijo pravico iz tega zakona.

(2) Sodišče lahko odredi, da takšne podatke, sporočijo tudi naslednje osebe, ki v gospodarskem obsegu:

1. posedujejo blago, s katerim se krši pravica,
2. uporabljajo storitve, s katero se krši pravica ali
3. zagotavljajo storitve, uporabljene v dejavnosti, s katero se krši pravica.

(3) Enako je zavezana oseba, za katero je katera od oseb iz prejšnjega odstavka navedla, da je bila vpletena v proizvodnjo, izdelavo ali distribucijo blaga ali opravljanja storitev.

(4) Podatki iz prvega odstavka tega člena lahko vključujejo:

1. imena in naslove proizvajalcev, izdelovalcev, distributerjev, dobaviteljev in drugih prejšnjih imetnikov blaga ali storitev ter predvidenih trgovcev na debelo in na drobno;
2. podatke o proizvedenih, izdelanih, dostavljenih, prejetih ali naročenih količinah in cenah, doseženih za zadevno blago ali storitve.

(5) V postopku po tem členu zoper osebe iz drugega in tretjega odstavka tega člena se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, o listinah, ki jih morajo predložiti druge osebe.

(6) V postopku po tem členu, ki se uveljavi samostojno, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja izvršbo in zavarovanje. Postopek je nujen.«.

15. člen

173. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Predložitev dokazov

173. člen

(1) Če je sodišče odločilo, da bo izvedlo predlagani dokaz, predlagana dokazna sredstva pa so pri stranki, ki dokaza ni predlagala, mora ta stranka na zahtevo sodišča predložiti dokazna sredstva, s katerimi razpolaga.

(2) Prejšnji odstavek se uporabi tudi glede bančnih, finančnih in poslovnih listin, ki so pod nadzorom nasprotne stranke, če gre za kršitev v gospodarskem obsegu.

(3) V postopku predložitve dokazov se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, če ni s tem zakonom drugače določeno.«.

16. člen

V 184. členu se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) O prekršku iz prvega odstavka tega člena se odloča po hitrem postopku.«.

17. člen

Postopki iz sedmega poglavja, ki so ob uveljavitvi tega zakona v teku, se končajo po določbah zakona o avtorski in sorodnih pravicah (Uradni list RS, št. 21/1995, 9/2001, 30/2001, 85/2001 Skl.US: U-I-149/98-36, 43/2004, 58/2004 Odl.US: U-I-200/02-12).

18. člen

Do dneva pristopa Republike Slovenije k Ekonomski in monetarni uniji se zneski iz 35. člena tega zakona, določeni v evrih, obračunavajo v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na dan prodaje izvirnika likovnega dela.

III. Obrazložitev členov

K 1. členu:

Predlagana sprememba je potrebna zaradi uskladitve z Direktivo 2004/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (OJ L 157/04, v nadaljevanju: direktiva 2004/48). Po sedanjí ureditvi velja domneva avtorstva le za avtorje ne pa tudi za imetnike sorodnih pravic. Po predlagani spremembi se določba o domnevi avtorstva smiselno uporablja tudi za imenike sorodnih pravic.

K 2. členu:

Določbo 35. člena ZASP je potrebno spremeniti zaradi Direktive 2001/84/EC o sledni pravici v korist avtorja izvirnega umetniškega dela (OJ L 272/01, v nadaljevanju: direktiva o sledni pravici). Predlagana določba to direktivo v celoti implementira v slovensko zakonodajo. ZASP je že do sedaj poznal sledno pravico. V predlaganem členu so povzete vse pomembne določbe direktive o sledni pravici glede izvirnikov likovnih del in njihove definicije, zavezancev, višine in največjega zneska nadomestila ter neodtujljivosti sledne pravice.

Sledna pravica je po sedanjí ureditvi določena kot pravica do nadomestila v obsegu 3% od maloprodajne cene. ZASP ne določa spodnje meje, od katere naj bi se nadomestilo plačevalo in veže plačilo nadomestila na znesek, ne glede na njegovo višino. Predlagatelj tudi v predlogu ni določil spodnje meje, od katere bi se nadomestilo plačalo, čeprav direktiva o sledni pravici to možnost dopušča. Višina in največji določeni znesek nadomestil sta povzeta neposredno po direktivi o sledni pravici. Zavezanec za plačilo je po sedanjí ureditvi odsvojitelj dela, če je odsvojitel izvršena preko posrednika (npr. galerista, organizatorja dražbe) odgovarjajo te osebe solidarno z odsvojiteljem. Po predlagani spremembi so zavezanci, ki odgovarjajo solidarno, prodajalec, kupec in posrednik, vendar le, če se ukvarjajo s trženjem umetnin. To dejansko pomeni, da je plačilo nadomestila za ponovno prodajo izvirnika likovnega dela in s tem sledna pravica vezano na »profesionalno« prodajo, pri kateri sodelujejo strokovnjaki s trga umetnin. V primeru, ko gre za prodajo izvirnikov likovnih del med osebami, ki se ne ukvarjajo z njihovim trženjem, pa v skladu z direktivo o sledni pravici ne pride do obveznosti plačila nadomestila.

Zneski so v skladu z direktivo o sledni pravici navedeni v evrih, s prehodno določbo predlaganega novega z. člena pa je določeno, da se do pristopa Republike Slovenije k Evropski monetarni uniji, ti obračunavajo v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan prodaje izvirnika.

K 3. členu:

Predlagana sprememba ne prinaša vsebinskih novosti. Priznanje avtorstva je večno upravičenje, zato gre za samoumevno določbo, ki jo je zaradi doslednosti potrebno vnesti v zakon. Za moralne avtorske pravice velja že po sedanju ureditvi splošno pravilo o trajanju avtorskih pravic iz 59. člena ZASP, zaradi jasnosti in sistematičnosti zakona pa je to pravilo potrebno dodati k predlaganemu členu. Določba o trajanju pravice skesanja ostaja nespremenjena.

K 4. členu:

Predlagan nov drugi odstavek je potreben zaradi uskladitve z Direktivo 2004/48, ki določa kdo je aktivno legitimiran za uveljavljanje avtorske in sorodnih pravic. Po predlagani ureditvi so poleg avtorja in drugih imetnikov pravic ter kolektivnih organizacij aktivno legitimirani za uveljavljanje varstva pravic svojih članov pred sodišči in drugimi organi tudi sindikalne organizacije ter poklicna združenja, ustanovljena za varstvo avtorske in sorodnih pravic, ki morajo o postopkih prizadetim članom položiti račun.

Procesno legitimacijo za tretje osebe je treba posebej ustanoviti z zakonom, kar je v procesnem pravu normalno (*action attitré*), gl. Triva s. 249. Pri sindikalnih organizacijah je najbolj aktualna novinarska (v Franciji je vse glavne avtorske pravde za novinarje izbojeval *Syndicat National des Journalistes*).

K 5. členu:

Priznanje imena na izvedbi je večno upravičenje, zato gre za samoumevno določbo, ki jo je zaradi doslednosti potrebno vnesti v zakon.

K 6. členu:

Predlagana sprememba je potrebna zaradi terminološke uskladitve s spremenjeno definicije sledne pravice v 2. členu.

K 7. členu:

Predlagana sprememba je potrebna zaradi določitve novih zavezancev za plačilo v primeru sledne pravice. Glej tudi pripombo k 1. členu.

K 8. členu:

Ta člen predlaganega zakona spreminja 164. člen tako, da v novem tretjem odstavku definira pojem gospodarskega obsega, ki ga dosedanji ZASP ni poznal. Zakon veže nekatere strožje ukrepe, ki jih uvaja predlagani zakon, če je kršitev pravic storjena v gospodarskem obsegu (npr. drugi odstavek 173. člena, kot je predlagan). Zato tudi naslov 164. člena »Upravičenci« ne ustreza več njegovi vsebini.

K 9. členu:

Ta člen predlaganega zakona spreminja 167. člen ZASP. Določbo 167. člena ZASP je potrebno dopolniti oziroma spremeniti glede na zahteve iz 10. člena Direktive 2004/48.

Glede na obstoječo določbo 167. člena ZASP je novost predvsem možnosti odpoklica predmetov kršitve (*recall from the channels of commerce*). Ta ukrep sedaj predvideva 2., točka prvega odstavka 167. člena. Glede na zahteve v 3. odstavku 10. člena Direktive 2004/48, pa potrebno urediti tudi premoženjsko varstvo interesov tretjih oseb. Zato je določeno, da je odpoklic možen le ob upoštevanju premoženjskih interesov tretjih oseb, in sicer v obsegu in na način, ki ga določi sodišče.

Drugi odstavek je odraz načela proporcionalnosti, kot ga določa Direktiva 2004/48 v tretjem odstavku 10. člena. Drugi odstavek združuje 2. in 3. odstavek obstoječega 167. člena ZASP. Namen predlagane določbe je omogočiti sodišču, da zavrne kot neutemeljen zahtevek za npr. uničenje predmetov kršitve, ki je nesorazmeren glede na obseg škode, stopnjo odgovornosti in na vse ostale okoliščine primera.

Glede na zahteve 11. člena Direktive 2004/48 je potrebno urediti tudi vprašanje katere ukrepe je mogoče uveljaviti zoper osebe, katere storitve so bile uporabljene za kršitev pravic (pa niso bile sami kršilci) (t.i. posredniki). Ker te osebe zadenejo vsi zahtevki iz 167. člena ne glede na obstoj njihove krivde, ostale odprto le vprašanje, ali je mogoče zoper njih uveljaviti tudi npr. odškodninsko odgovornost na podlagi pravnomočne sodbe naperjene zoper kršilca. Z drugim besedami, ali se subjektivne meje pravnomočne sodbe zoper kršilca lahko raztezajo tudi nanj. Odgovor je negativen. Ker pa gre za isti historični dogodek (ista kršitev), je olajšan položaj imetnika s tem, da je določeno, da se obstoj kršitve domneva, če je ta pravnomočno ugotovljena. Ta domneva je izpodbojna, kar pomeni, da je mogoče izpodbijati domnevno bazo in domnevanega dejstva.

K 10. členu:

Ta določba predlaganega zakona spreminja 168. člen ZASP, in sicer v skladu z zahtevami 13. člena Direktive 2004/48. Obstoječa določba 168. člena ZASP je urejala zgolj t.i. civilno kazen. Spremenjena določba ureja tako povrnitev škode, kot tudi civilno kazen.

Določba 168. člena ne spreminja splošnih načel odškodninske odgovornosti. Kršitelj je odgovoren a škodo po splošnih načelih o povrnitvi škode, opredeljenih v 1. odseku 2. oddelka II. poglavja Obligacijskega zakonika, torej vključno z načelom krivdne odgovornosti z obrnjenim dokaznim bremenom. Prav tako je obseg škode določen v splošnih pravilih Obligacijskega zakonika. Novost glede na splošna pravila je, da se obseg škode lahko določi, kot dogovorjen ali običajen honorar ali nadomestilo (t.i. licenčna analogija). Ta izračun močno olajša položaj imetnika. V praksi, podobno kot tudi na področju industrijske lastnine, se je namreč pokazala težava pri izračunu obsega odškodnine, saj je izgubljeni dobiček, kot element premoženjske škode, v praksi zelo težko izračunljiv (Šipec Miha, *Sodno varstvo industrijske lastnine*, GV 1998, *stri 102*) Takšno rešitev pozna tudi nemška ureditev, ki se je v praksi izkazala za zelo uporabno. Takšna sprememba je tudi v skladu z 13. členom Direktive 2004/48.

Institut civilne kazni se glede na obstoječo določbo 168. člena spreminja glede vprašanja, kdo je upravičen do nje. Civilna kazen je določena sedaj tudi za imetnike sorodnih pravic, saj za odrekanje civilne kazni imetnikom sorodnih pravic v ZASP ni podlage.

K 11. členu:

Ta člen predlaganega zakona spreminja obstoječi 170. člen, ki ureja institut začasnih odredb v skladu z zahtevami 9. člena Direktive 2004/48.

Poleg splošnih pogojev v prvem odstavku 170. člena (imetništvo in kršitev (oz. bodoča kršitev (glej drugi odstavek 164. člena ZASP)) so kot pogoj, po zgledu drugega odstavka 272. člena ZIZ, alternativno naštetih še trije pogoji. Takšna ureditev glede na obstoječo določbo 170. člena postrožuje pogoje za izdajo začasnih odredbe, saj je bila prejšnja, zelo liberalna ureditev, v praksi deležna vrste kritik. Začasno odredbo naj bi sodišče izdalo le, če jo terjajo zelo utemeljeni razlogi.

Tretji odstavek 170. člena določa, da je začasno odredbo mogoče izdati le izjemoma v *ex parte* postopku, če bi kakršnokoli odlašanje z izdajo začasne odredbe povzročilo predlagatelju težko nadomestljivo škodo.

Četrty in peti odstavek 170. člena sta modelirana glede na tretji in četrti odstavek 270. člena ZIZ, na katera se smiselno sklicevanje sicer ne more raztezati.

Določba šestega odstavka 170. člena sledi zahtevkom iz 167. člena, kot je predlagan. Tožbeni zahtevek se namreč mora ujemati z začasno odredbo, da se ga lahko kasneje opraviči s tožbo.

Ugovor je v *ex parte* postopku pravno sredstvo, s katerim nasprotna stranka prvič šele seznanjena s svojimi argumenti, ko je sicer začasna odredba že izdana in ukrepi tudi že izvršeni. Zato je bistvenega pomena, da sodišče odloči o ugovoru v najkrajšem možnem času. V sedmem odstavku je zato potrebno določiti rok 30 dni od dneva, ko je imetnik vložil odgovor na ugovor oziroma je potekel rok za vložitev odgovora na ugovor.

Za vsa ostala vprašanja, ki niso urejena v tem členu, se smiselno uporabljajo določbe ZIZ (osmi odstavek 170. člena, kot je predlagan). Postopek izdaje začasnih odredbe je določen kot nujen.

K 12. členu:

Ta člen predlaganega zakona spreminja 171. člen, kot ga določa 7. člen Direktive 2004/48.

Institut zavarovanja dokazov je sicer že urejen v 264 do 268. členu ZPP vendar je glede na zahteve 7. člena Direktive 2004/48 pomanjkljiv. ZPP namreč uporablja terminologijo, ki je glede zahtev prej omenjenega 7. člena neustrezna (npr. izvedba dokazov, kot sredstvo zavarovanja dokazov ni smiselno, kadar se želi zavarovati dokaze s zasegom blaga). Predlagani člen uporablja dikcijo, kot jo že pozna ZIZ v poglavju o zavarovanju (tretji odstavek). S tem se institut zavarovanja dokazov po ZASP odmaknil od ureditev v ZPP in se približal ZIZ.

Dikcija v prvem odstavku 124. člena: »izkaže za verjetno« je v skladu z zahtevami Direktive 2004/48. Izraz, ki ga uporabljata Direktiva 2004/48 »*reasonable available evidence* ...« namreč izhaja iz sporazuma TRIPS, ki uporablja ta izraz zato, da bi premostili razlike v različnih dokaznih konceptih držav podpisnic (Daniel Gervais,

The TRIPS Agreement, Drafting History and Analysis, Sweet & Maxwell, let. 1998, str 202).

Direktiva 2004/48 v 7. členu izrecno sicer ne postavlja pogoja »bojazni uničenja oz. težke izvedbe«, vendar je smisel zavarovanja dokazov po naravi stvari prav zavarovanje pred uničenjem oz. težko izvedbo. Zato je potrebno pogoj določiti v prvem odstavku 171. člena.

Ex parte postopek, torej postopek, v katerem nasprotna stranka ne sodeluje, je po naravi stvari za nasprotno stranko neugoden in včasih lahko tudi nepravičen. Vendar določene okoliščine opravičujejo takšen postopek. Zato je potrebno v drugem odstavku jasno določiti, da je *ex parte* postopek določen kot izjema od sicer kontradiktornega postopka (obstoječi 171. člen ZASP je določal *ex parte* postopek kot pravilo). Pogoj za izdajo začasne odredbe za zavarovanje dokazov v *ex parte* postopku je nevarnost uničenja dokazov oz. nevarnost, da bodo dokazi težko izvedljivi zaradi ravnanja nasprotne stranke. Torej nevarnost ni objektivna temveč subjektivna. Kadar je začasna odredba izdana v *ex parte* postopku, je potrebno stranke obvestiti najpozneje takoj po izvršitvi odredb.

Ukrepi predvideni v tretjem odstavku 171. člena sledijo priporočilom 7. člena Direktive 2004/48 z izjemo, in sicer, da ni mogoče zavarovati dokazov z zasegom »materiala in oprema«. Slednji ukrep pa je možen v okviru začasnih odredb po predlaganem 170. členu. S to razliko sta tudi dodatno razmejena oba instituta. Tako je npr. mogoče zaseči tiskarski stroj na podlagi začasne odredbe po 170. členu (9. člen Direktive 2004/48), ne pa tudi na podlagi začasne odredbe za zavarovanje dokazov po predlaganem 124. členu.

Ugovor je v *ex parte* postopku pravno sredstvo, s katerim nasprotna stranka prvič šele seznanj sodišče s svojimi argumenti, ko je začasna odredba že izdana in ukrepi tudi že izvršeni. Zato je bistvenega pomena, da sodišče odloči o ugovoru v najkrajšem možnem času. V petem odstavku 171. člena je zato določen rok 30 dni od dneva, ko je imetnik vložil odgovor na ugovor oziroma je potekel rok za vložitev odgovora na ugovor.

Ker se v postopku zavarovanja dokazov smiselno uporablja ZIZ (sedmi odstavek predlaganega 171. člena), bi to pomenilo, da je glede na 267. člen ZIZ moč izdati začasno odredbo za zavarovanje dokazov zgolj do konca izvršilnega postopka. Glede na drugi odstavek 264. člena ZPP pa je zavarovanje dokazov moč predlagati tudi v postopkih v zvezi z izrednimi pravnimi sredstvi. Ureditev v ZPP seveda ustreza smislu postopka zavarovanja dokazov, medtem ko je 267. čl. ZIZ naravnano na zavarovanje terjatve (ne dokazov). Zato je v sedmem členu 171. člena izrecno določeno, da je izdaja začasnih odredb za zavarovanje dokazov možna tudi v postopku izrednih pravnih sredstev.

K 13. členu:

Ta člen predlaganega zakona prenaša naslov 3. oddelka za 173. člen. Dolžnost obveščanja je po predlagani spremembi sodni ukrep (po obstoječi ni bil (posameznik

je zahteva in ne sodišče), zato je smiselno, da se ga prestavi v 2. oddelek (sodno varstvo), 3. oddelek pa se prestavi za 173. člen in obsega zgolj 174 in 175. člen.

K 14. členu

Ta člen predlaganega zakona spreminja 172. člen, ki ureja dolžnost obveščanja v skladu z 8. členom Direktive 2004/48.

Namen te določbe je razkriti mrežo prodajalcev, distributerjev, proizvajalcev itn. blaga, ki krši pravice imetnikov. Sodišče (po prejšnji ureditvi, je to zahteval imetnik neposredno) lahko zahteva da kršilec sporoči podatke o izvoru in distribucijskih tokovih blaga ali storitev, ki kršijo pravice imetnika. Prav tako lahko te podatke zahteva od oseb, ki v gospodarskem obsegu (tretji odstavek 164. člena, kot se predlaga) posedujejo blago, s katerim se krši pravica, uporabljajo storitve, s katero se krši pravica ali zagotavljajo storitve, uporabljene v dejavnosti, s katero se krši pravica. Četrty odstavek 172. člena natančno določa, katere podatke morajo zgoraj omenjene osebe posredovati. Če prej omenjene osebe nočejo posredovati podatkov, se zoper nje uvede postopek smiselno enak zoper tretje osebe, ki v pravnem postopku nočejo izročiti listin (oz ostalih dokaznih sredstev) (228. člen ZPP).

K 15. členu

Ta člen predlaganega zakona uvaja nov 173. člen, ki ureja t.i. edicijsko dolžnost v okviru 6. člena Direktive 2004/48.

Edicijska dolžnost je v pravnem postopku sicer že urejena v 226. do 228. členu Zakon o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 36/2004, v nadaljnjem besedilu: ZPP), vendar je glede na zahteve 6. člena Direktive 2004/48 pomanjkljiva oziroma je glede na široko določene izjeme v 231. do 234. člena ZPP in glede na specifično naravo sporov pravic industrijske lastnine, neučinkovito sredstvo in zato ne zadosti splošnim pogojem iz drugega odstavka 4. člena Direktive 2004/48. Zato je edicijsko dolžnost potrebno urediti v ZASP. S tem ZASP postane »zakon« v smislu drugega odstavka 227. člena ZPP in posledično glede na tretji odstavek 227. člena, izjeme iz 231. do 234. člena ZPP ne veljajo za listne (smiselno velja tudi za preostala dokazna sredstva), ki jih mora predložiti po ZASP.

Dokazi, ki jih mora predložiti nasprotna stranka niso katerikoli, temveč le tisti, ki jih je sodišče sprejelo v dokaznem sklepu (torej le pravno relevantni). Nasprotna stranka je lahko tudi tožeča stranka, ne le tožena. Tako lahko tudi kršilec (kot tožena stranka) predlaga sodišču, da od imetnika pravice (kot tožeče stranke), izročitev določenih dokazov.

Opustitev dolžnosti nasprotne stranke pri edicijski dolžnosti ni prisilno izvršljiva, tako kot tudi ni v 227. členu ZPP. Prisilna izvršitev pa tudi ni potrebna, saj prvič: Direktiva 2004/48 tega pogoja izrecno ne postavlja in drugič: drugačna ureditev bi bila popolnoma tuja tradiciji in načelom domačega izvršilnega prava. Namreč, vprašanje je, kako bi izvršitelj zahtevan dokaz našel. Našel bi ga le, če bi preiskal prostore, kjer se nahaja, torej bi šlo za preiskavo zasebnih prostorov, kar je tuje našemu civilnemu postopku (ne pa tudi npr. angleškemu z t.i. *Anton Piller order*). Vendar edicijska dolžnost ni *lex imperfecta*. Sankcija, v praksi tudi zelo uporabljena in učinkovita, je neugodna dokazna ocena za stranko, ki ne želi izročiti zahtevanih dokazov (glej peti odstavek 227. člena ZPP). Opozoriti še velja, da ima imetnik možnost, v primeru nevarnosti, da bo določen dokaz uničen, da zavaruje le-tega s začasno odredbo za zavarovanje dokazov, kot je urejena v predlaganemu 124. členu.

Bančne, finančne in poslovne listine je potrebno predložiti le, če gre za kršitev v gospodarskem obsegu. Kaj se šteje za kršitev v gospodarskem obsegu, določa predlagani drugi odstavek 173. člena. Ta določba je potrebna zaradi uskladitve z drugim odstavkom 6. člena Direktive 2004/48.

K 16. členu:

Po sedanji ureditvi tržni inšpektorji ne morejo izrehati mandatnih kazni, ker je za prekršek poleg globe predpisana stranska sankcija obvezen varnostni ukrep odvzema predmetov. Zakon o prekrških določa, da se hitri postopek lahko izvede tudi v takšnem primeru, vendar le, če zakon tako določa. S predlagano spremembo bo ZASP postal zakon, ki določa, da je postopek hitri, kar bo omogočalo tržnim inšpektorjem izrek mandatnih kazni.

K 17. členu:

Ta določba predlaganega zakona ureja, da se vsi začetni postopki, dokončajo po določbah obstoječega zakona. S tem se želi preprečiti nejasnosti glede začetka veljavnosti novega zakona.

K 18. členu:

V spremenjenem 35. členu so zneski nadomestil določeni v evrih. Do dneva pristopa Republike Slovenije k Ekonomski in monetarni uniji pa se ti zneski obračunavajo v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije, veljavnem na dan prodaje izvirnika likovnega dela.

IV. Besedilo členov, ki se spreminjajo

Razmerje med avtorsko pravico in sorodnimi pravicami

4. člen

(1) Z varstvom sorodnih pravic po tem zakonu ostane varstvo avtorske pravice neokrnjeno in se ne sme na noben način vanj posegati.

(2) Določbe tega zakona o domnevi avtorstva, sestavinah avtorskega dela, soavtorjih, avtorjih združenih del, vsebini materialnih avtorskih pravic in drugih pravic avtorja, razmerju med avtorsko in lastninsko pravico, vsebinskih omejitvah avtorske pravice, začetku in učinku teka rokov pri trajanju avtorske pravice ter avtorski pravici v pravnem prometu (1. in 2. oddelek Tretjega poglavja tega zakona) se smiselno uporabljajo tudi za sorodne pravice, razen če je v Petem poglavju tega zakona določeno drugače.

Sledna pravica

35. člen

(1) Če je izvirnik likovnega dela prodan ali z drugačno obliko prenosa lastninske pravice odplačno odsvojen, ima njegov avtor pravico biti o tem obveščen in pravico do nadomestila v obsegu 3% od maloprodajne cene.

(2) Za obveznosti iz prejšnjega odstavka tega člena odgovarja odsvojitelj dela. Če je odsvojitelj izvršena preko galerista, organizatorja dražbe ali drugega posrednika, odgovarjajo te osebe solidarno z odsvojiteljem.

(3) Dolžnost obveščanja iz prvega odstavka tega člena se nanaša na navedbo odsvojenih izvornikov, podatke o prodajalcu in maloprodajni ceni ter na dopustitev, da avtor v potrebnem obsegu vpogleda ustrezne knjige ali drugo evidenco zavezanih oseb.

(4) Sledna pravica ne more biti predmet odpovedi, razpolaganja med živimi in izvršbe.

Pravica skesanja 66. člen

Pravica skesanja traja, dokler živi avtor.

Legitimacija 72. člen

Pravice, ki jih ta zakon priznava avtorju, vključno s pravico do uveljavljanja sodnega varstva, pripadajo drugemu imetniku avtorske pravice v obsegu, v katerem so z zakonom ali pravnim poslom prenesene nanj, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Trajanje pravic 127. člen

Pravice izvajalca trajajo 50 let od datuma izvedbe. Če je bil v tem času posnetek izvedbe zakonito izdan ali zakonito priobčen javnosti, trajajo pravice izvajalca 50 let od tiste prve izdaje ali tiste prve priobčitve, ki se je pripetila najprej.

Obvezno kolektivno upravljanje 147. člen

Kolektivno upravljanje avtorskih pravic je dopustno glede že objavljenih avtorskih del in je obvezno v naslednjih primerih:

1. priobčitev javnosti neodrskih glasbenih in pisanih del (male pravice);
2. odplačna odsvojitelj izvornih likovnih del (sledna pravica);
3. reproduciranje avtorskih del za privatno ali lastno uporabo ter njihovo fotokopiranje prek obsega iz 50. člena tega zakona;
4. kabelska retransmisija avtorskih del, razen pri lastnih oddajanjih RTV organizacij, ne glede na to, ali gre za njihove lastne pravice ali pa so te nanje prenesli drugi imetniki pravic.

Dolžnost uporabnikov do obveščanja 159. člen

(1) Prireditelji kulturnometniških in zabavnih prireditev ter drugi uporabniki varovanih del so v primerih, ko je to potrebno po tem zakonu, dolžni predhodno

pridobiti pravice za javno priobčitev varovanih del, v 15 dneh po priobčitvi pa poslati pristojni kolektivni organizaciji sporede vseh uporabljenih del.

(2) Na zahtevo avtorja ali kolektivne organizacije pristojni organ za notranje zadeve prepove prireditelju oziroma uporabo varovanega dela, če prireditelj ni predhodno pridobil pravic iz prejšnjega odstavka.

(3) RTV organizacije so dolžne enkrat mesečno predložiti pristojni kolektivni organizaciji sporede oddajanih varovanih del.

(4) Uporabniki varovanih del, ki ta dela uporabljajo na podlagi tega zakona brez neizključnega prenosa ustrezne pravice, so dolžni enkrat mesečno predložiti pristojni kolektivni organizaciji podatke o njihovi uporabi.

(5) Lastnik izvornikov likovnih del, organizator dražbe ali drug posrednik je dolžan predložiti pristojni kolektivni organizaciji podatke o odsvojenih izvornikih, prodajalcu in maloprodajni ceni odsvojenih izvornikov v 30 dneh po opravljeni odsvojitvi.

Upravičenci

164. člen

(1) Tisti, čigar pravice iz tega zakona so bile kršene (upravičenec), lahko zahteva zoper kršilca (kršilce) varstvo pravic in povrnitev škode po pravilih o povzročitvi škode, če ni s tem zakonom drugače določeno.

(2) Enako varstvo lahko zahteva upravičenec, kadar grozi dejanska nevarnost, da bodo kršene pravice po tem zakonu.

Zahtevki

167. člen

(1) Ob kršitvi izključnih pravic iz tega zakona lahko upravičenec zahteva:

1. da se kršilcu prepovedo priprave za kršitve, samo kršenje in bodoče kršitve (prepovedna ali opustitvena tožba);
2. da kršilec odstrani stanje, ki je nastalo s kršitvijo (odstranitvena tožba);
3. da se uničijo ali predrugačijo protipravni primerki in embalaža dela, izvedbe ali drugih predmetov varstva po tem zakonu;
4. da se uničijo ali predrugačijo matrice, negativni, plošče, kalupi ali druga sredstva, s katerimi je bila storjena kršitev;
5. da se uničijo ali predrugačijo naprave, ki so edino ali pretežno namenjene za kršitev pravic po tem zakonu in so v lasti kršilca;
6. da se sodba objavi na stroške kršilca v javnih glasilih v obsegu in na način, ki ga določi sodišče.

(2) Določbe 2. in 3. točke prejšnjega odstavka ne veljajo za arhitekturne objekte, razen če je uničenje ali predrugačenje objekta glede na okoliščine primera opravičljivo.

(3) Namesto zahtevkov iz 3. ali 4. točke prvega odstavka tega člena lahko upravičenec zahteva, da mu kršilec ali lastnik prepusti primerke ali sredstva iz teh točk za plačilo proizvodnih stroškov.

Civilna kazen

168. člen

(1) Če je bila materialna avtorska pravica ali druga pravica avtorja iz tega zakona kršena namerno ali iz hude malomarnosti, lahko upravičenec zahteva plačilo dogovorjenega ali običajnega honorarja ali nadomestila za tovrstno uporabo, povečanega do 200%, ne glede na to, ali je zaradi kršitve pretrpel kakšno premoženjsko škodo ali ne.

(2) Pri odločanju o zahtevku za plačilo civilne kazni in odmeri njene višine sodišče upošteva vse okoliščine primera, zlasti pa stopnjo krivde kršilca, velikost dogovorjenega ali običajnega honorarja ali nadomestila ter preventivni namen civilne kazni.

(3) Če je premoženjska škoda večja od civilne kazni, ima upravičenec pravico zahtevati razliko do popolne odškodnine.

Začasne odredbe

170. člen

(1) Če upravičenec izkaže za verjetno, da je njegova izključna pravica iz tega zakona kršena, lahko sodišče na njegov predlog izda začasno odredbo v zavarovanje nedenarnih zahtevkov po tem zakonu, zlasti pa:

1. da se zasežejo, izključijo iz prometa in shranijo primerki, sredstva, naprave in z njimi povezane listine;
2. da se prepovejo grozeče kršitve ali nadaljevanje že začelih kršitev;
3. da se izvršijo drugi podobni ukrepi.

(2) Če obstaja utemeljena bojazen, da zavarovanja iz prejšnjega odstavka kasneje ne bo mogoče izvesti, lahko sodišče izda in izvrši odredbe iz prejšnjega odstavka brez poprejšnjega obvestila in zaslišanja nasprotnika.

(3) Postopek z začasnimi odredbami je nujen.

(4) Za postopek za izdajo začasnih odredb se uporabljajo določbe zakona o izvršilnem postopku, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Zavarovanje dokazov

171. člen

(1) Če upravičenec izkaže za verjetno, da je njegova izključna pravica iz tega zakona kršena in da obstaja utemeljena bojazen, da bodo dokazi o tej kršitvi uničeni ali jih kasneje ne bo mogoče izvesti, lahko sodišče na njegov predlog izvede te dokaze brez poprejšnjega obvestila in zaslišanja nasprotnika.

(2) Izvedba dokazov po prejšnjem odstavku lahko obsega ogled (prostorov, poslovne dokumentacije, inventarja, baz podatkov, računalniških pomnilnih enot ali drugih stvari itd.), pregled in izročitev listin, zaslišanje prič, določitev in zaslišanje izvedencev.

(3) Sklep, s katerim je bilo ugodeno predlogu za zavarovanje dokazov, se skupaj s predlogom vroči nasprotniku ob samem izvajanju dokazov, če to ni mogoče, pa takoj, ko je mogoče. Zoper ta sklep ni pritožbe.

(4) Postopek za zavarovanje dokazov je nujen.

(5) Za postopek za zavarovanje dokazov se uporabljajo določbe zakona o pravdnem postopku, če ni s tem zakonom drugače določeno.

Dolžnost obveščanja

172. člen

(1) Upravičenec lahko zahteva od oseb, ki imajo kakršnokoli zvezo s kršitvijo pravic po tem zakonu (proizvajalec, tiskar, uvoznik, dobavitelj ali posestnik primerkov ali sredstev, s katerimi je bila kršena pravica), da mu nemudoma sporoči podatke in predloži listine v zvezi s kršitvijo.

(2) Obveznost iz prejšnjega odstavka ne velja, če so izpolnjeni pogoji, pri katerih lahko priča v pravnem postopku odreče pričanje ali odgovor na posamezna vprašanja.

(3) Če osebe iz prvega odstavka tega člena ne sporočijo podatkov ali predložijo listin, s katerimi razpolagajo, odgovarjajo odškodninsko za škodo, ki nastane zaradi take opustitve.

Carinski ukrepi

173. člen

(prenehal veljati)

184. člen

(1) Z globo najmanj 400.000 tolarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik:

1. ki brez prenosa ustrezne materialne avtorske pravice v primerih, ko je tak prenos potreben po tem zakonu, reproducira, distribuira, da v najem, javno izvede, javno prenese, javno predvaja, javno prikaže, radiodifuzno oddaja, radiodifuzno retransmitira, sekundarno radiodifuzno oddaja, da na voljo javnosti, predela, avdiovizualno priredi ali kako drugače uporabi delo oziroma primerek dela (21. in 22. člen);

2. ki poseduje primerek računalniškega programa za gospodarske namene, za katerega se zaveda ali bi se moral in mogel zavedati, da je nedovoljen primerek (2. točka 116. člena);

3. ki brez prenosa ustrezne izključne pravice v primerih, ko je tak prenos potreben po tem zakonu, reproducira, snema, javno prenaša ali radiodifuzno oddaja živo izvedbo ali reproducira, da na voljo javnosti, distribuira ali da v najem fonogram ali videogram s svojo izvedbo ali kako drugače uporabi izvedbo (121. člen);

4. ki brez prenosa ustrezne izključne pravice v primerih, ko je tak prenos potreben po tem zakonu, reproducira, distribuira, da v najem ali na voljo javnosti ali kako drugače uporabi fonogram ali videogram (129. in 134. člen);

5. ki brez prenosa ustrezne izključne pravice v primerih, ko je tak prenos potreben po tem zakonu, radiodifuzno retransmitira, snema, reproducira, distribuira, da na voljo javnosti ali kako drugače uporabi oddajo oziroma posnetek oddaje (137. člen);

6. ki brez prenosa ustrezne izključne pravice v primerih, ko je tak prenos potreben po tem zakonu, reproducira, distribuira, da v najem ali na voljo javnosti ali kako drugače uporabi podatkovno bazo oziroma njen primerek (141.c člen);

7. ki odstrani ali spremeni elektronski podatek za upravljanje pravic (1. točka prvega odstavka 166. člena);

8. ki reproducira, distribuira, uvozi zaradi distribuiranja, da v najem ali priobči v javnosti avtorsko delo ali predmet sorodnih pravic oziroma njihov primerek, glede katerega je bil elektronski podatek za upravljanje pravic nedovoljeno odstranjen ali spremenjen (2. točka prvega odstavka 166. člena);

9. ki se izogne dejanskim tehničnim ukrepom ali proizvede, uvozi, distribuira, prodaja, da v najem, oglašuje za prodajo ali najem, poseduje za gospodarske namene

tehnologijo, napravo, proizvod, sestavni del ali računalniški program, ali opravi storitev z namenom neupravičene izoginitve dejanskim tehničnim ukrepom v primerih iz drugega odstavka 166.a člena (prvi in drugi odstavek 166.a člena);

10. ki proizvede, uvozi, distribuira, proda, da v najem, oglašuje za prodajo ali najem ali poseduje za gospodarske namene tehnologijo, napravo, proizvod, sestavni del ali računalniški program za odstranitev ali spremembo elektronskega podatka za upravljanje pravic (četrty odstavek 166.a člena).

(2) Z globo najmanj 80.000 tolarjev se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe in samostojnega podjetnika posameznika, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo najmanj 80.000 tolarjev se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Predmeti, ki so nastali s prekrškom, se vzamejo.